

Ontwerpregeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit , nr. WJZ/ 19085872 , tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in verband met de implementatie van het zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn

Reactie vanuit Biohuis, vereniging van biologische boeren en tuinders

Contactpersoon: Maria Buitenkamp, tel 06 2714 8412, info@biohuis.org

De voorgestelde verlaging van de fosfaatgebruiksnorm van 50 naar 40 kg/ha voor gronden met een hoog P gehalte is problematisch voor de biologische bedrijven met een hoge fosfaattoestand, omdat de belangrijkste bemestingsbron dierlijke mest is. Het schrappen van de 50 kg zorgt bovendien voor een relatief grote sprong tussen 40 en 60 kg/ha, terwijl dit juist bij lage bemestingsniveaus extra veel uitmaakt.

Onbewerkte dierlijke mest bevat altijd zowel stikstof als fosfaat en daarbij is de verhouding stikstof en fosfaat een gegeven. Bij een bepaalde stikstofgift komt er onvermijdelijk fosfaat mee. Des te lager de toegestane hoeveelheid fosfaat, des te lager de mogelijke stikstofgift uit dierlijke mest. Compensatie met kunstmest kan niet, maar is ook lastig te realiseren met andere biologische meststoffen (meer precies: A-meststoffen). Dit probleem speelt mede omdat er een tekort is aan biologische hulpmeststoffen met een relatief hoge N - P verhouding, die nodig zijn om de balans recht te trekken. Bijvoorbeeld verenmeel is zo'n hulpmeststof, maar deze is ondanks inspanningen vanuit de biologische sector niet verkrijgbaar in biologische vorm.

De extra toegestane 5 kilo bij gebruik van mest die rijk is aan organische stof (art 33b) is welkom, maar compenseert de verlaging van de gebruiksnorm van 50 naar 40 kilo maar ten dele. Het is typisch een maatregel voor een gangbare situatie, waarin ter compensatie altijd nog extra stikstof met kunstmest kan worden gegeven.

Het doel van de uitzondering in artikel 33b is om de opbouw van organische stof te stimuleren. Maar de biologische landbouw mag uitsluitend gebruikmaken van organische bemesting. Biologische landbouw is daarom op zichzelf al gunstig voor de opbouw van organische stof in de bodem en de bodemstructuur, waardoor water beter wordt opgenomen en vastgehouden en koolstof wordt vastgelegd.

De vaste mest van biologisch gehouden dieren bevat vanzelf al extra organisch materiaal. Immers, de vaste vloeren van stallen en overdekte uitlopen van biologische dieren moeten volgens de wettelijke regels voor biologische landbouw, steeds ingestrooid zijn met organisch strooisel. En ook omdat de dieren verplicht meer stalruimte hebben, wordt er meer strooisel per dier gebruikt. Strooisel zal vaak bestaan uit stro, maar ook ander organisch materiaal wordt wel gebruikt, dus dan is het beter om van strooiselrijke mest te spreken.

De mest van biologische dieren moet verder verplicht worden aangewend op een gecertificeerd biologisch bedrijf, om de biologische kringloop zoveel mogelijk te sluiten.

Omdat biologische bedrijven volgens de Europese biologische verordeningen helemaal gebaseerd moeten zijn op organische bemesting, pleiten we voor een regeling waarbij maximaal 10 kilo extra fosfaat is toegestaan voor een gecertificeerd biologisch bedrijf, dus de 'oude norm' van 50 kg fosfaat per hectare, onder dezelfde voorwaarde dat tenminste 20 kilo fosfaat bemesting afkomstig is uit strooiselrijke vaste biologische dierlijke mest, of de dikke fractie van biologische rundveemest of biologische

varkensmest, of uit biologische champost. Omdat biologische varkens op stro gehuisvest worden, komt er ook altijd stro in de drijfmest terecht. Dat gebeurt zowel rechtstreeks maar ook doordat de varkens van het stro eten. Ook bevat biologisch varkensvoer meer ruwe celstof. Daarom kan de dikke fractie van gescheiden biologische varkensdrijfmest aan de lijst worden toegevoegd.

Idealiter baseren bedrijven hun mestgiften op een mineralenbalans, waarbij evenveel wordt bemest als door het gewas en de dieren wordt onttrokken. Voor de melkveehouderij zouden we hier graag binnenkort verder naar willen kijken en kunt u van ons voorstellen verwachten. Want BEX en de kringloopwijzer die voor gangbare bedrijven zijn ontwikkeld, houden te weinig rekening met de biologische praktijk en zijn daarom minder goed bruikbaar. Ook is er op bio melkveebedrijven met een stabiele bedrijfsvoering veelal geen toegevoegde waarde van het om de vier jaar nemen van grondmonsters, waardoor deze gronden automatisch in de categorie hoog vallen. De waarde van het nemen van monsters zit dan meer in de gangbare situatie, om hierdoor nog meer te mogen produceren.

Indertijd hebben we als sector – nog aan staatssecretaris Dijksma – onze wens uitgesproken om een onderzoek naar de biologische praktijk te laten verrichten en te komen tot een voor bio goed bruikbare aanpak. Een goed alternatief voor biobedrijven ontwikkelen we graag zo spoedig mogelijk met steun van uw ministerie.

Tot een nadere toelichting zijn we graag bereid.

Wijzigingsvoorstel artikel 33b

Artikel 33b

1. 1. De fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel c, van de wet voor grond met de fosfaattoestand hoog bedraagt 45 kilogram fosfaat per hectare bouwland, indien de landbouwer op de desbetreffende percelen ten minste 20 kg fosfaat per hectare toepast die aantoonbaar afkomstig is van één of meer van de volgende mestvormen:

- a. strorijke vaste mest van rundvee;**
- b. strorijke vaste mest van varkens;**
- c. strorijke vaste mest van schapen;**
- d. strorijke vaste mest van geiten;**
- e. strorijke vaste mest van paarden;**
- f. dikke fractie van meststoffen van rundvee;**
- g. champost;**
- h. gft-compost; of**
- i. groencompost.**

1.2. Voor gecertificeerde biologische bedrijven bedraagt de fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel c, van de wet, voor grond met de fosfaattoestand hoog, 50 kilogram fosfaat per hectare bouwland, indien de landbouwer op de desbetreffende percelen ten minste 20 kg fosfaat per hectare toepast die aantoonbaar afkomstig is van één of meer van de volgende mestvormen:

- a. vaste strooiselrijke mest van biologisch gehouden rundvee, varkens, schapen, geiten of paarden;**
- b. biologische champost;**
- c. dikke fractie van biologische rundveemest;**
- d. dikke fractie van biologische varkensmest;**

2. De landbouwer, bedoeld in het eerste lid, meldt het perceel of gewasperceel waarop de verhoging van de fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in het eerste lid, wordt toegepast uiterlijk op 31 december¹ van het kalenderjaar waarin de verhoging wordt toegepast aan de minister.

¹ Er stond 31 mei in uw tekst, maar dat is erg onpraktisch als het groeiseizoen nog lang niet ten einde is.